សុន្ទរកថា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ថ្លែងក្នុងសន្និសីទអន្តរជាតិលើកទី ២៦ ស្តីពី «អនាគតរបស់អាស៊ី»
ក្រោមប្រធានបទ «ការរៀបចំសម័យកាលថ្មីក្រោយវិបត្តិកូវីដ៖ តួនាទីរបស់អាស៊ី ក្នុងការស្តារពិភពលោកឡើងវិញ»
ថ្លែងតាមប្រព័ន្ធវីដេអូ, ថ្ងៃទី ២០-២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២១

- *ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ ថ្នាក់ដឹកនាំនៃបណ្តាប្រទេសទាំងអស់;*
- *លោក តារ៉ូ តាកាហាស៊ី (Taro Takahashi) និពន្ធនាយកទទួលបន្ទុកតំបន់អាស៊ី នៃទីស្នាក់ការ កណ្តាលសម្រាប់តំបន់អាស៊ី*
- *ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, លោក, លោកស្រី!*

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំពិតជាមានសេចក្តីរីករាយជាអនេក ដែលបានចូលរួមជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំនៃបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ីដទៃទៀត ថ្លែងសុន្ទរកថាក្នុងសន្និសីទអន្តរជាតិលើកទី ២៦ ស្តីពី «អនាគតរបស់អាស៊ី» ក្រោមប្រធានបទ **«ការរៀបចំសម័យកាលថ្មីក្រោយវិបត្តិកូវីដ៖ តួនាទីរបស់អាស៊ីក្នុងការស្តារពិភពលោកឡើងវិញ»** នាថ្ងៃនេះ ។ ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះ ក្រុមហ៊ុននីកកេ (Nikkei) ដែលបានខិតខំរៀបចំវេទិកានេះឡើងតាមរយៈប្រព័ន្ធវីដេអូ លើប្រធានបទដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ សម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ពិភាក្សា និងផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈអំពីស្ថានការណ៍ និងការវិវឌ្ឍក្នុងតំបន់ និងសកលលោក ជាពិសេស ការគិតគូរអំពីទិសដៅអនាគត សម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍតំបន់អាស៊ីក្នុង និងក្រោយពេលវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ។

ជាការពិតណាស់ ឆ្នាំ ២០២០ គឺជាឆ្នាំដ៏លំបាកបំផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រទំនើបរបស់ពិភពលោក ដោយសារការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលបាននិងកំពុងបង្កជាវិបត្តិសុខភាពសាធារណៈយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ និងឈានដល់ការបន្ទាបបង្អាក់ការអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ជាសកល ។ គ្រប់ប្រទេស និងតំបន់លើសកលលោកសុទ្ធសឹងតែកំពុងរងការប៉ះទង្គិចលើគ្រប់វិស័យ ហើយប្រជាជនជាងមួយរយលាននាក់បានធ្លាក់ និង

រាប់លាននាក់ត្រូវបានបាត់បង់អាយុជីវិត ។ ទន្ទឹមនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកលក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងអាត្រាអវិជ្ជមាន ដែលមិនធ្លាប់មាន បន្ទាប់ពីវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកល (Global Financial Crisis) ដោយសារការបង្អាក់ភ្លាមៗ មកលើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច, ពាណិជ្ជកម្ម, ច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់, ការតភ្ជាប់ និងការធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកនៃតម្រូវការ ពិភពលោក គួបផ្សំនឹងការដាក់ចេញនូវវិធានការរដ្ឋបាលរឹតត្បិតការធ្វើដំណើរ និងបិទខ្ទប់ប្រទេស ដើម្បី ទប់ស្កាត់ការឆ្លងរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ។

យ៉ាងណាមិញ ទោះបីសេដ្ឋកិច្ចសកលឆ្នាំ ២០២១ នេះ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងងើបឡើងវិញក៏ដោយ, សកលលោកនៅតែប្រឈមនឹងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់ ដោយសារហានិភ័យពីរលកថ្មីនៃជំងឺកូវីដ-១៩ និងការបំប្លែងខ្លួនថ្មីនៃវីរុសកូរ៉ូណា ដែលមានសភាពកាន់តែកាចសាហាវ និងស្រួចស្រាល់ ដែលអាចនឹង បន្តរំខានដល់ដំណើរការសេដ្ឋកិច្ចសកល ។ បន្ថែមលើនេះ ការទទួលបានវ៉ាក់សាំងដែលអាចធានាបាននូវភាព ស៊ាំសហគមន៍ (Herd Immunity) នឹងត្រូវចំណាយពេលយូរទៀត ស្របពេលដែលគម្លាតនៃការទទួលបាន វ៉ាក់សាំង រវាងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍនិងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ នឹងធ្វើឱ្យមានវិសមភាពសម្រាប់ការងើបឡើងវិញ នៃសេដ្ឋកិច្ច ដោយសារមានតែប្រទេសមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ អាចស្តារសេដ្ឋកិច្ចខ្លួនឡើងវិញបានប្រសើរ ខណៈដែលប្រទេសជាច្រើនផ្សេងទៀតនឹងបន្តប្រឈមនឹងផលប៉ះពាល់ ទាំងក្នុងផ្នែកសុខាភិបាល និងផ្នែក សេដ្ឋកិច្ច ។

ជាងនេះទៅទៀត ពិភពលោកទាំងមូលក៏កំពុងបន្តប្រឈមនឹងវិបត្តិ និងហានិភ័យជាច្រើនទៀត ផងដែរ ជាពិសេស ការកើនឡើងនូវភាពតានតឹងនៃស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រនយោបាយតំបន់ និងសង្គ្រាម ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យារវាងប្រទេសមហាអំណាចនានា ក៏នឹងជះឥទ្ធិពលដល់ការអភិវឌ្ឍសកលសម្រាប់ ទាំងរយៈពេលខ្លី និងវែងខាងមុខ ។ ម្យ៉ាងទៀត កត្តាគំរាមកំហែងលើសន្តិភាព, ស្ថិរភាព និងសន្តិសុខផ្សេងៗ ទៀតក៏កំពុងលេចឡើងកាន់តែច្បាស់ និងបង្កើនការដាក់សម្ពាធមកលើតំបន់អាស៊ីយើង រួមមាន និន្នាការ ពហុប៉ូល, ការប្រកួតប្រជែងដើម្បីផលប្រយោជន៍, ការប្រែប្រួលនៃតុល្យភាពអំណាចក្នុងតំបន់, ផលប៉ះពាល់ ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងគ្រោះធម្មជាតិ ជាដើម ដែលការណ៍ទាំងនេះបានកំពុងបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ និងអាចបង្ខូចបង្អាក់ និរន្តភាពនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍផងដែរ ។

– *ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, លោក, លោកស្រី!*

ក្នុងបរិការណ៍នេះ ខ្ញុំយល់ថា អាស៊ី គឺពិតជាតំបន់ដែលមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការត្រួសត្រាយ ផ្លូវដល់ការរៀបចំសម័យកាលថ្មីក្រោយវិបត្តិកូវីដ ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាបន្ន ។ ជាក់ស្តែង វិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ក៏បានសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់សារជាថ្មីថា អាស៊ីគឺនៅតែជាតំបន់ មួយដែលបន្តមានសក្តានុពល និងជាក្តីរំពឹងក្នុងការជំរុញការងើបឡើងវិញនៃការអភិវឌ្ឍរបស់សកលលោក ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០២០ បើទោះបីជាពិភពលោកបានជួបប្រទះនឹងកំណើនអវិជ្ជមានក្តី, ប្រទេសមួយចំនួននៅតំបន់

អាស៊ីនៅតែអាចរក្សាបាននូវកំណើនវិជ្ជមាន ។ ជាងនេះទៅទៀត បច្ចុប្បន្ន ប្រទេសមួយចំនួន ក្នុងតំបន់អាស៊ីបានចាប់ផ្តើមនាំមុខលើការជំរុញការស្តារសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងសកល ដោយទប់ស្កាត់ការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ បានល្អប្រសើរក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន ជាពិសេស ផ្តល់ការជួយជ្រោមជ្រែងក្នុងការស្តារសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញរបស់បណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ តាមរយៈការផ្តល់ជំនួយ, កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមនានាផងដែរ ។

ដោយឡែក គួរកត់សម្គាល់ផងដែរថាមុននឹងវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩, កំណើនខ្ពស់ និងការអភិវឌ្ឍលឿនរបស់ប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ីនៅក្នុងរយៈពេល ០២ ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះបានប្រែក្លាយតំបន់យើងទៅជាកម្លាំងចលករ ដ៏សំខាន់សម្រាប់វឌ្ឍនភាពសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច, ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការបង្កើនប្រាក់ចំណូលប្រជាជន ។ មកទល់ពេលនេះ ចិនជាប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចធំលំដាប់ទី ២ និង ជប៉ុនលំដាប់ទី ៣ ខណៈដែលសហគមអាស៊ាន និង ឥណ្ឌា មានលំដាប់ ទី ៥ និង ទី៦ រៀងគ្នា នៅលើពិភពលោក ។ បន្ថែមលើនេះ ជាមួយនឹងប្រជាជនសរុបប្រមាណជិត ៦០% នៃប្រជាជនពិភពលោក និង ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស.) ប្រមាណជា ៣០% នៃ ផ.ស.ស. ពិភពលោក, អាស៊ីគឺជាមជ្ឈមណ្ឌលសេដ្ឋកិច្ច, ទីផ្សារ និងចំណុចតភ្ជាប់ (connecting dot) ដ៏សំខាន់ ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុងការស្តារ និងជំរុញកិច្ច-អភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចសកលលោក ។ ក្នុងន័យនេះ ក្នុងបរិបទបច្ចុប្បន្ន ផ្អែកលើថាមភាព និងសក្តានុពលនេះ, សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ីនឹងក្លាយជា **ក្បាលម៉ាស៊ីន** នៃការអូសទាញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកលឱ្យងើបឡើងវិញឆាប់រហ័សពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ប្រកបដោយចីរភាព ។

ដើម្បីជំរុញការងើបឡើងវិញនៃសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយសមធម៌, ចីរភាព និងបរិយាបន្ន, ខ្ញុំសូមគូសរំលេចនូវទស្សនៈមួយចំនួន លើកិច្ចការអាទិភាព និងទិសដៅកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដែលយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវចាំបាច់គិតគូរ៖

ទី១. ចំពោះមុខ, ការទប់ស្កាត់ការឆ្លងរីករាលដាល និងការគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីជំងឺកូវីដ-១៩ គឺជាកិច្ចការចាំបាច់បំផុត ដើម្បីឱ្យប្រទេសទាំងអស់អាចចាប់ផ្តើមដំណើរការស្តារ និងងើបឡើងវិញបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺឆ្លងជាលក្ខណៈសកលបែបនេះ ទាមទារនូវសាមគ្គីភាព, ការជឿទុកចិត្ត, ការគិតគូរ និងអនុវត្តរួមគ្នា ប្រកបដោយភាពហ្មត់ចត់ និងក្រោមយន្តការពហុភាគីនិយម និងគោរពច្បាប់អន្តរជាតិ និងអធិបតេយ្យភាពរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ។ ក្នុងស្មារតីនេះ អាស៊ី ត្រូវផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ និងភាពចាំបាច់បំផុតក្នុងការធានាថា វ៉ាក់សាំងបង្ការ និងថ្នាំព្យាបាលជំងឺកូវីដ-១៩ គឺជា **ទំនិញសាធារណៈសកល (global public goods)** ដែលនឹងត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ និងចែកចាយ ក្នុងស្មារតីមនុស្សធម៌ ទៅដល់គ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ ជាពិសេសប្រទេសដែលងាយរងគ្រោះ ។

ទី២. អាស៊ីចាំបាច់ត្រូវដឹកមុខក្នុងការបើកចំហរនូវទីផ្សារពាណិជ្ជកម្មលើឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ និងការផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារ ដោយមិនត្រូវបានដាក់កម្រិតណាមួយនោះទេ, ជាពិសេសត្រូវកាត់បន្ថយ ឬលុប

បំបាត់ពន្ធគយ និងកែសម្រួលវិធានមិនមែនពន្ធនានា លើទំនិញនិងសេវាកម្មវេជ្ជសាស្ត្រ, និងលុបបំបាត់ការរឹតត្បិតការនាំចេញស្បៀងទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិ ។ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្នុងបរិបទនៃការរាតត្បាតជំងឺកូវីដ-១៩ យើងត្រូវជំរុញ បរិវត្តន៍ឌីជីថល (digital transformation) តំបន់ ដែលជាប្រភពកំណើនថ្មីសម្រាប់ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ តាមរយៈការផ្តួចផ្តើម និងជំរុញការរៀបចំអភិបាលកិច្ច រួមសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឌីជីថល ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងការកំណត់ស្តង់ដារបទប្បញ្ញត្តិ, ឯកជនភាព និងការចែករំលែកទិន្នន័យជាដើម ។

ទី៣. ជាងនេះទៅទៀត អាស៊ីត្រូវពង្រឹងយន្តការក្នុងតំបន់ក្នុងការសម្របសម្រួលការដាក់ចេញគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុតំបន់ ទន្ទឹមនឹងការបន្តខិតខំជំរុញលើកកម្ពស់ពិពិធកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ, នវានុវត្តន៍ ក៏ដូចជាជំរុញលើកស្ទួយតួនាទីនិងជវភាព របស់វិស័យឯកជន សំដៅជំរុញការវិនិយោគ និងមូលធនឯកជនទៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ឬអភិវឌ្ឍទាប ជាពិសេស គឺការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស ដើម្បីបំពេញតម្រូវការផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការស្តារឡើងវិញនូវកិច្ចអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយចីរភាព។

ទី៤. ការពង្រឹងគោលការណ៍សកលភាវូបនីយកម្ម, យន្តការពហុភាគីនិយម និងសេរីភាវូបនីយកម្មពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគ នៅតែជាកិច្ចការចាំបាច់ តាមរយៈការបន្តធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ស៊ីជម្រៅ និងពង្រឹងខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់, ឧស្សាហកម្ម, ទិន្នន័យព័ត៌មាន, ធនធានមនុស្ស និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន ការបាត់បង់ភាពជឿទុកចិត្ត, ការប្រកួតប្រជែង, គម្លាតការអភិវឌ្ឍ និងកម្រិតប្រាក់ចំណូល និងវិសមភាពសង្គម បានបង្កឱ្យមានការភ័យខ្លាច ឬបាត់បង់ការគាំទ្រលើគោលការណ៍សកលភាវូបនីយកម្ម ជាបណ្តើរៗ ស្របជាមួយនឹងការចាកចេញពីយន្តការពហុភាគីនិយម ដោយការគេចវេះពីគោលការណ៍ និងវិធាននៃច្បាប់អន្តរជាតិ ។ ទិដ្ឋភាពទាំងនេះ បាននិងកំពុងបង្កក្តីបារម្ភ និងភាពតានតឹងនៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ។ ដូច្នេះ អាស៊ីត្រូវលើកកម្ពស់តួនាទីដឹកនាំរបស់ខ្លួនក្នុងការធានាឱ្យបាននូវ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយស្មារតី **បើកចំហ** (openness) និងការគាំទ្រប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មពហុភាគី ដើម្បីបន្តលើកកម្ពស់កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងធ្វើសមាហរណកម្មការតភ្ជាប់គ្រប់វិស័យដើម្បីពង្រឹងភាពធន់របស់យើងចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ។

ជារួម អាស៊ីត្រូវបន្តកសាង និងថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខ ក្នុងប្រទេស និងតំបន់ ដែលជាគ្រឹះមិនអាចខ្វះបាន សម្រាប់កិច្ចការងារស្តារសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ ក្រោយវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍរយៈពេលវែង ។ ជាងនេះទៅទៀត ក្នុងកិច្ចដំណើរការស្តារឡើងវិញ អាស៊ីចាំបាច់ត្រូវពង្រឹងភាពជាដៃគូរវាងបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ និងរវាងប្រទេសនានាលើសកលលោក ក៏ដូចជាតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងរួមរបស់យើងប្រកបដោយជោគជ័យ យើងត្រូវតែគោរពនូវគោលការណ៍សន្តិសហវិជ្ជ-

មាន, ការមិនជ្រៀតជ្រែក និងការគោរពបែបផែននៃការរស់នៅ, វប្បធម៌, ប្រពៃណី និងប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលជាគុណតម្លៃរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ក្នុងគោលដៅពង្រឹងតម្លៃនៃសន្តិភាព, សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសាមគ្គីភាព ។

– *ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, លោក, លោកស្រី!*

កម្ពុជា ផ្តើមចេញពីប្រទេសតូច ដែលធនធានមានកម្រិត ប្តេជ្ញាបន្តខិតខំពង្រីក និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនានា សំដៅចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមរួម ដើម្បីកសាងភាពធន់ទៅនឹងវិបត្តិ និងធានាឱ្យបាននូវចីរភាព និងបរិយាបន្នកម្ម នៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ទាំងក្នុងក្របខណ្ឌតំបន់ និងសកល ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្តេជ្ញាប្រែក្លាយវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅជាឱកាសសម្រាប់ការផ្លាស់ទីរបស់ការធ្វើកំណែទម្រង់កាន់តែស៊ីជម្រៅសំដៅកសាងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ដែលកាន់តែរឹងមាំ និងមានភាពធន់ទៅនឹងវិបត្តិនាពេលអនាគត ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងរៀបចំ ហើយគ្រោងនឹងដាក់ចេញនូវ **ផែនការស្តារសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ ពីវិបត្តិកូវីដ-១៩ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១-២០២៣** ក្នុងគោលបំណង *"អូសទាញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឱ្យត្រឡប់ទៅខិតជិតកំណើនសក្តានុពលប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាបន្នកម្ម តាមរយៈការធានារក្សានូវសន្តិភាព, សន្តិសុខ, ស្ថិរភាពសង្គម និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ លើគន្លងនៃប្រក្រតីភាពថ្មី ព្រមទាំងការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង និងជំរុញការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេស មូលដ្ឋានឧស្សាហកម្មរឹងមាំដែលមានសមត្ថភាពនាំចេញខ្ពស់ និងផ្សាភ្ជាប់កាន់តែខ្លាំងក្លាជាមួយច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់តំបន់ និងពិភពលោក"* ។

លើមូលដ្ឋានទាំងនេះ កម្ពុជានឹងផ្តល់អាទិភាពលើការ (១). ស្តារឡើងវិញ ដោយកសាងមូលដ្ឋានរឹងមាំសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចវិលទៅមាគ៌ានៃកំណើនឡើងវិញ ដោយផ្តោតលើការធានាសុវត្ថិភាព, ការគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់, ការរក្សាលំនឹង និងការជំរុញឱ្យងើបឡើងវិញនៃធុរកិច្ចដែលមានសក្តានុពល ជាពិសេស ក្នុងវិស័យដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំង និងការបង្កើតការងារបន្ថែមឱ្យបានច្រើន និងឆាប់រហ័ស; (២). កែទម្រង់ ដោយបន្តដាក់ចេញវិធានការកែទម្រង់សំខាន់ៗ ជារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលរួមមាន ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិយាកាស និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម, ការវិនិយោគ និងធុរកិច្ច, និង ការជំរុញ និងការអភិវឌ្ឍឌីជីថលូបនីយកម្មក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច ទាំងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន; និង (៣). កសាងភាពធន់ដោយពង្រឹងការត្រៀមខ្លួន និងការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺ ឬស្ថានភាពស្រដៀងគ្នា ដែលអាចផ្ទុះឡើងនាពេលអនាគត ដោយផ្តោតលើការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធសុខាភិបាល និងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដែលរឹងមាំ, មានប្រសិទ្ធភាព និងការធានានូវចីរភាព និងបរិយាប័ន្នកម្មនៃការស្តារ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរឱ្យសន្និសីទអន្តរជាតិលើកទី ២៦ ស្តីពី «អនាគតរបស់អាស៊ី» នាពេលនេះ ទទួលបានជោគជ័យដ៏ត្រចះត្រចង់ ហើយខ្ញុំត្រូវត្រៀមឆ្លើយតប ប្រសិនជាមានសំនួរ ។

សូមអរគុណ!